

Mika Linna
30.4.2024

Talousvaliokunta

tav@eduskunta.fi

Finanssiala ry:n lausunto hallituksen esityksestä laiksi kryptovarapalvelun tarjoajista ja kryptovaramarkkinoista sekä eräksi muiksi laeiksi (HE 31/2024 vp)

Eduskunnan talousvaliokunta on pyytänyt Finanssiala ry:n lausuntoa hallituksen esityksestä HE 21/2024 vp. Esitämme seuraavan lausunnon:

- 1 Kryptovaroja hyödyntävä rikollisuus ja väärinkäytökset ovat lisääntyneet voimakkaasti, minkä vuoksi pidämme tärkeänä, että kryptovarojen liikkeeseenlasku, vaihdanta ja muutkin hyödyntämistavat saataisiin kattavan ylikansallisen sääntelyn piiriin.
- 2 Hallituksen esitys yhtenäistäisi kryptovaran ja kryptovarapalvelun määritelmiä ja muutakin terminologiaa kryptovaramarkkina-asetuksen (MiCA) kanssa. Pidämme ehdotusta tältä osin hyvänä ja kannatettavana.
- 3 Kansallisen lain kumoamisen myötä muiden kryptovarojen kuin omaisuusreferenssitokeneiden ja sähköisen rahan tokeneiden liikkeeseenlasku ja virtuaalivaluutan vaihtamista hyödykkeisiin eivät olisi enää rekisteröitymisvelvollisuuden piirissä. Pidämme ratkaisua ongelmallisena kuluttajan- ja asiakkaansuojan sekä rikostorjunnan näkökulmista.
- 4 Esimerkinä voidaan mainita nopeasti yleistyneet kryptohuijaukset ja -petokset, joissa hyödynnettävät instrumentit ja tekemuodot kehittyvät niin nopeasti, ettei vilpillisen markkinoinnin kohteeksi joutuvilla henkilöillä ja yhteisöillä useinkaan ole luotettavia keinoja arvioida sijoitusinstrumenttien tai niitä tarjoavien tai markkinoivien tahojen toiminnan aitoutta, luotettavuutta tai lainmukaisuutta.
- 5 MiCA:n II osastossa olevat säännökset muiden kryptovarojen kuin omaisuusreferenssitokeneiden ja sähkörahatokeneiden tarjoamisesta yleisölle ovat sinänsä hyödyllisiä, mutta arviomme mukaan riittämättömiä tilanteessa, jossa tarjoajan koko toiminta perustuu asiakkaiden erehdyttämiseen ja rahastamiseen lainvastaisin keinoin. Rekisteröitymisvelvollisuuden kautta yleisöllä olisi mahdollisuus tunnistaa ne toimijat, jotka täyttävät lain ja viranomaisten vaatimukset ja luottaa siihen, että niiden tarjoamat kryptovarot ja palvelut ovat asianmukaisia. Kuluttajan- ja asiakkaansuojan ohella kattava rekisteröitymisvelvollisuus olisi myös tärkeä keino parantaa kryptovara-alan väärinkäytösten ja rikosten tahraamaa mainetta yleisön silmissä.
- 6 MiCA:n valmistelussa valtioneuvosto kannatti sääntelytavoitetta, jonka lähtökohdana on säännellä samankaltaisia rahoituspalveluja niiden luonteen edellyttämällä tavalla. Pidämme ”sama riski, sama toiminta, samat säännöt” -periaatteen toteutumista ensiarvoisen tärkeänä ja sitä tulee soveltaa johdonmukaisesti kryptovarapalvelujen tarjonnan ohella myös esimerkiksi palveluntarjoajien valvontaan ja laiminlyönneistä tai rikkomuksista määrättäviin seuraamuksiin. Toivomme, että jatkovalmistelun yhteydessä varmistetaan ehdotetun sääntelyn yhdenmukaisuus perinteisen rahoitussektorin sääntelyn kanssa.

Mika Linna
30.4.2024

- 7 Talousrikollisuutta sekä rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa koskevien viranomais selvitysten ja finanssitoimialan omien kokemusten ja havaintojen perusteella kryptovara-ala on korkean riskin toimiala, minkä vuoksi pidämme välttämättömänä, että viranomaisille turvataan riittävät määrälliset ja laadulliset resurssit esitettyjen valvontatehtäviensä hoitamiseksi. Tämä on ensiarvoisen tärkeää myös perinteisen rahoitussektorin toimijoille, jotka poliisin riittämättömien tutkintaresurssien vuoksi ovat joutuneet sijaiskärsijöiksi tilanteessa, jossa asiakas on ymmärtämättömyyttään tai manipuloinnin uhrina langennut kryptohuijarin virittämään ansaan.
- 8 Rahanpesulakiin esitettyjen muutosten osalta toteamme, ettei ehdotettuun kansainvälisen järjestön Suomessa sijaitsevan toimipaikan merkittävistä julkisista tehtävistä laadittavaa luetteloa koskevaan 13 b §:ään liity seuraamuksia sen varalta, ettei luetteloa laadita, ylläpidetä tai toimiteta valtiovarainministeriölle pykälässä edellytetyllä tavalla. Ottaen lisäksi huomioon sen, että ilmoitusvelvollisuus rajoittuu vain tehtävänimikkeisiin eikä ilmoitusvelvollisilla pykälän sanamuodon tai perustelujen mukaan näyttäisi olevan oikeutta saada tietoa ulkoministeriölle toimitetun ilmoituksen sisällöstä, säännöksen merkitys jää käsityksemme mukaan kosmeettiseksi.
- 9 Meillä ei ole lausuttavaa muihin hallitukseen esitykseen sisältyviin säännösehdotuksiin.

FINANSSIALA RY
Taina Ahvenjärvi